

Plan mot diskriminering & kränkande behandling

2021-2022

Haga förskola

Vision

Vår förskola är en plats där varje barn blir sedd och bekräftad för den man är. Alla ska känna sig trygga och betydelsefulla vilket ger möjlighet till utveckling och lärande.

Tillsammans är vi starka.

Haga

Främja, förebygg, upptäck och åtgärda

Planen bygger på skollagens kapitel 6

Diskrimineringslagens kapitel 3

De sju diskrimineringsgrunderna

1. Kön - kvinna eller man eller den som ska ändra/har ändrat könstillhörighet,
2. Könsoverskridande identitet eller att genom uttryck visa sig tillhöra ett annat kön,
3. Etnisk tillhörighet – nationellt/etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,
4. Religion eller trosuppfattning
5. Funktionsnedsättning
6. Sexuell läggning - homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning
7. Ålder

Kränkningar kan vara:

- Fysiska – till exempel slag eller knuffar
  - Verbala – till exempel hot eller att bli kallad för könsord
  - Psykosociala – till exempel att utsättas för utfrysning eller ryktesspridning
  - Text- eller bildburna – till exempel via sms eller via Internet eller genom klotter
- Den som upplever sig ha blivit kränkt måste tas på allvar!*

Planen gäller till: Juni 2022**Ansvarig:** Rektor**Syfte**

- En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i förskolan, skolbarnsomsorgen, grund- och gymnasieskolan och vuxenutbildningen ska ha samma rättigheter och alla elever har rätt att vistas i skolvärlden utan att utsättas för någon form av kränkande behandling eller trakasserier.
- Det är i lagen förbjudet att diskriminera någon på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder. Syfte med lagen är att förtydliga skolans ansvar när det gäller att garantera alla barns och elevers trygghet i skolan.

Förankring av planen

- Planen ska vara ett dokument som är känt och användas av alla. Arbetet med planen ska ingå naturligt i det dagliga arbetet, systematiskt och kontinuerligt. Vi pedagoger ska föra diskussioner kring vårt förhållningsätt gentemot barnen och varandra i arbetslaget och vid gemensamma möte på förskolan med rektor. Planen ska finnas tillgänglig på varje avdelning, i entrén, på hemsidan och presenteras för vårdnadshavarna.

Barn, vårdnadshavare och personals delaktighet i planen.**Barn**

- Tankar och funderingar tas tillvara på i vardagen genom samtal och diskussioner.
- Delaktighet sker via observationer personalen gör utifrån ett barnperspektiv.

Vårdnadshavare

- I samtal vid den dagliga kontakten.
- Tillgänglighet av planen på varje avdelning i informationspärmen för vårdnadshavare.
- Inskolningssamtal, utvecklingssamtal och vid behov.
- Kommunens trivselenkät.
- Vi upplever att vårdnadshavarna inte visar mycket engagemang för den. En faktor kan vara bristfällighet i språket. Vi strävar efter att alla vårdnadshavare ska vara informerad vart planen finns och vad den innebär, på sätt har de möjlighet att vara delaktiga.

Personalens delaktighet

- Genom förskolans dagliga arbete i utbildningen med normer och värden. Via reflektion och diskussion med kollegor och vårdnadshavare samt genom årlig revidering av planen.
- Planen ska finnas på samtliga avdelningar i entrén samt på hemsidan. Planen ska presenteras på informationsmöten, inskolningar och utvecklingssamtal.

Utvärdering av förra årets plan

Utvärderingen av föregående plan har genomförts under en kompetensutvecklingsdag. Personalen har ständigt diskussioner kring vårt förhållningsätt gentemot barnen och varandra. Arbetet med normer, värden, normkritik och värdegrundsfrågor i vår utbildning hålls levande genom att personalen ständigt observerar och reflekterar vad som händer i verksamheten.

Personalen är medveten om att det förekommer kränkningar både verbalt och genom kroppsspråket. När vi uppmärksammar dessa situationer agerar vi direkt och samtalar med berörda och tar kontakt med vårdnadshavarna.

Våra olika lärmiljöer på avdelningarna utvärderas ständigt så att alla barn känner sig trygga. Materialen är lättillgängliga för alla och personalen får en bra överblick över avdelningen för att kunna se alla barnen.

Under pandemin har det varit svårt att följa upp de åtgärder vi beslutat om på ett bra sätt. Barngruppen har inte varit fulltalig, personal har saknats vilket innebär en svårighet att få kontinuitet i arbetet. Positivt med pandemin är att vi fått mer tid i arbetslagen att diskutera och jobba fram en hållbar grundverksamhet.

Utvärdering av föregående mål

Mål:

- Se över material, miljö och förhållningssätt kontinuerligt
Utvärdering: Vi arbetar med våra miljöer så att de ska bli så trygga tillgängliga och inspirerande som möjligt. Miljöerna planeras utifrån att man ska kunna ha så god överblick som möjligt på avdelningen. Grundverksamheten hjälper oss med vilket förhållningssätt vi ska ha och här hjälps vi åt att påminna och stötta varandra.
- Närvarande pedagoger – fördela pedagoger i de olika rummen i den mån det går.
Utvärdering: Under pandemin har vi varit ut i stor utsträckning samt haft färre barn vilket gjort att detta mål är svårt att utvärdera korrekt.
- Stärka barnen till att våga säga ifrån/visa när de känner sig orättvist behandlade. Använda ”stopp handen”.
Utvärdering: ”Stopp handen” har vi jobbat med i många år och tycker att det är en bra metod. Barnen och pedagoger använder sig ofta av detta sätt. Här behöver vi bli bättre på att introducera ny personal.
- Använda våra Friendly dockor när vi pratar känslor.
Utvärdering: Dessa har inte använts i den utsträckning som man kan önska. Kan vara så att man som pedagog inte tänker på att de finns då man inte har dem på sin avdelning. Här krävs en mer medveten planering av pedagogerna.

Främjande insatser (Grundverksamheten, hjälpa fram, gynna, bidra till)

Främjande arbete handlar om att *identifiera och stärka de positiva förutsättningarna* för likabehandling och respekt för allas lika värde. Främjandearbetet utgår från förskolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Vi ska i våra diskussioner om grundverksamheten alltid ha med främjande insatser som är stärkande.

Kön: Vi försöker ha fokuset individ före kön. Vi bemöter barnen utifrån deras förutsättningar.

Könsidentitet eller könsuttryck: Vi tänker igenom vilket nytt lekmateriel vi köper in. Det är viktigt att vi även skapar lärmiljöer som är riktade mot alla barn.

Etnisk tillhörighet: Vi använder oss av olika metoder för att alla barn ska få känna sig delaktiga. Det kan tex vara sagoläsning på olika språk. Vi pratar med barnen om alla våra olikheter såsom hudfärg och modersmål. Vi köper även in material där vi främjar mångfalden.

Religion eller annan trosuppfattning: Vi visar intresse för familjens religion.

Funktionshinder: Alla barn ska ges samma möjligheter hos oss. Vi jobbar aktivt med det som kan stötta alla barn såsom TAKK, tecken som stöd, vilket främjar och förstärker språket hos våra barn. Bildstöd är också en metod vi använder för att barnen ska få möjlighet att känna att de kan och att de kan känna sig trygga i hur dagen kommer att se ut. Tillgängliga lärmiljöer.

Ålder: Vi arbetar med att alla barn är kompetenta. Vi ser till att materialet är anpassat till olika åldrar.

Insats för alla diskrimineringsgrunderna: Fördjupande diskussioner på våra tvärgrupper kring barnsyn, förhållningssätt och normkreativitet. Diskuterar dilemman som dyker upp.

Mål för främjande insatser under kommande läsår

- Fortsätta med det goda arbetet med Grundverksamheten där miljö, material och förhållningssätt diskuteras kontinuerligt.
- Stärka barnen att säga ifrån/visa när de känner sig orättvist behandlade, genom att använda STOPP-tecknet.
- Personalen använder TAKK (tecken som alternativ kompletterande kommunikation) och bildstöd. TAKK främjar och förstärker språket för alla barn i deras kommunikation. Bildstöd ger barnen en förståelse och trygghet under sin dagliga vistelse på förskolan.

Ny kartläggning (Kring diskriminering, kränkningar och trakasserier)

Kartläggningen visar var och när det finns risk för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i vår verksamhet. ***Den kunskapen ligger sedan till grund för förskolans förebyggande åtgärder som endast ska omfatta de diskrimineringsgrunder som identifierats som riskfaktorer.***

Nuläget är i stort sett det samma då året 2020 blivit ett annorlunda år med tanke på pandemin. Arbetet med barnkonventionen har gjort oss mer medvetna och gett oss större kunskap om diskrimineringsgrunderna.

Vi arbetar mycket med att det är bra att vara olika ”hur ska man annars veta att just du är du”.

Vi ser språket som en viktig del i att vet hur man är mot varandra, vad man uttrycker både muntligt men även med miner och gester.

Svårt är att arbeta med familjers olika religioner och trosuppfattningar. Vi är inte säkra på hur man gör detta utan att göra fel. Vet vi att man som vårdnadshavare önskar att vi gör detta?

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet har som syfte att ***avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling*** som finns i vår verksamhet. Det utgår ifrån konkreta risker och problem som upptäckts vid kartläggningen. Utifrån vår kartläggning har vi kunnat identifiera följande risker vad det gäller vår verksamhet.

Åtgärder och mål för 2021/2022

För att arbeta förebyggande, så att inget barn på Haga förskola behöver uppleva kränkande behandling eller diskriminering, anser vi att det är viktigt med gemenskap. Alla barn måste få uppleva att de har en naturlig plats/del av oss på förskolan. Varje barn är betydelsefullt och ska mötas med respekt.

Mål: Förskolan ska vara en plats där alla barn känner trygghet (och utvecklar sin förmåga att fungera väl i grupp)

Gemensamma aktiviteter för att nå målet:

- Vi strävar efter att dagligen vara aktivt närvarande pedagoger under utevistelsen.
- Alla barn är allas barn. Vi skapar relationer med barnen över gränserna (avdelningarna)
- Vi pedagoger lyssnar och bemöter barnens intressen, idéer och känslor.
- Att vi i vår planering för undervisningen håller barnkonventionen och diskrimineringsgrunderna levande och gör kopplingar.

Uppföljning och utvärdering av målet sker under våren 2022.

Uppföljning och utvärdering sker genom:

- Samtal med pedagoger och barn i utvecklingssamtal presenteras planen för vårdnadshavare.

Ansvariga: Rektor och personal
Uppföljning: 2022

Bakgrund och syfte

Den 1 januari 2017 ändrades diskrimineringslagens bestämmelser om aktiva åtgärder. Lagändringen innebär att utbildningsanordnare har fått mer ansvar för att förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett lagens sju diskrimineringsgrunder: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder (DO 2017). Vidare står det också i *skollagen* att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Förskolan ska varje år upprätta en plan mot diskriminering (enl. diskrimineringslagen) samt en plan mot kränkande behandling (enl. skollagen). Planerna kan vara sammanförda till en gemensam plan.

Upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkningar

Planen ska innehålla rutiner för hur vi på förskolan arbetar med att förebygga, upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling. Planen ska fungera som ett levande dokument och ses över och följas upp varje år. Planen avser situationer då:

- barn kränker barn (Vuxen som ser och hör att något barn blir utsatt ingriper omedelbart. Ett barn som känner sig kränkt ska ha sådan tillit till de vuxna så att det känns självklart att berätta för någon.)
- vuxna kränker barn (Kollega säger ifrån och meddelar förskolechefen.)
- barn kränker vuxen
- vuxen kränker vuxen

Upptäcka

Personalen inom förskolans verksamhet har ett ansvar att vara närvarande bland barnen för att uppmärksamma incidenter som kan tyda på trakasserier. All personal inom förskolan har ett ansvar för att i situationer där kränkning förekommer gå in och avbryta och tydligt markera att man inte tolererar ett sådant beteende.

Utreda, åtgärda och följa upp kränkningar

- Mellan barn eller mellan vuxen och barn eller mellan vuxen och vuxen...
- Vid alla former av kränkningar gäller som utgångspunkt dialog, samtal och eventuellt telefonsamtal. Vi måste vara observanta på om det förekommer någon form av diskriminering eller trakasserier från vuxen gentemot ett barn och våga ta barns eller vårdnadshavares anklagelser på allvar.
- Kommer det fram misstankar i ett samtal med personal/ett barn/en vårdnadshavare om kränkning, ansvarar all personal för att föra vidare informationen omedelbart till rektor.
- Vårdnadshavare som upplever att barnet blir utsatt för någon form av kränkande behandling på förskolan ska kontakta förskolan.
- Allvarligare händelser som kräver mer åtgärder än tillsägelser eller kortare samtal ska rapporteras i kommunens system STELLA.
- Allt ska följas upp och aktuella vårdnadshavare kontaktas.
- Personal som upptäcker någon annan vuxen som kränker ett barn ansvarar för att detta rapporteras till rektor.
- Rektor ansvarar för att starta en utredning (genom ett direkt möte med personalgruppen). Eventuella åtgärder diskuteras och planeras.
- Personal eller rektor meddelar vårdnadshavare. Uppföljning sker efter ca 14 dagar.
- Rektor informerar verksamhetschefen för förskola om ärendet.

1. Information till rektor
2. Rektor informerar verksamhetschef för förskola (huvudman)

3. Möte kring händelsen
4. Åtgärder planeras

5. Dokumentation av incident skickas till förvaltningen
6. Information till och samråd med vårdnadshavare, eventuell revidering av åtgärdsplanen.
7. Åtgärder genomförs
8. Uppföljningsmöte

Dokumentation

Noggrann dokumentation ska föras av alla inblandade vid misstänkt fall av diskriminering, trakasserier eller andra kränkningar. Förskolechefen har huvudansvaret för att dokumentationen sparas. Med dokumentation avses både observationer och mötesanteckningar.

Våra styrdokument Lpfö, skollag och FN-barnkonvention ger oss också riktlinjer och regler i hur vi ska arbeta för att motverka diskriminering, kränkningar och trakasserier på förskolan.

Bilaga – förklaringar av olika begrepp kopplat till planen.

Dokumentation vid incidenter gällande diskriminering och kränkande behandling.

Vad har inträffat och när?

.....

Vem såg händelsen/fick informationen?

.....

När och hur kontaktades vårdnadshavare? Vilka ska veta om händelsen?

.....

Vilka åtgärder gör förskolan?

.....

Ansvarig på förskolan, övriga ansvariga, ex. vårdnadshavare?

.....

Uppföljning - när och hur?

.....

Dokumentet ifyllt

av:.....

Datum:.....

